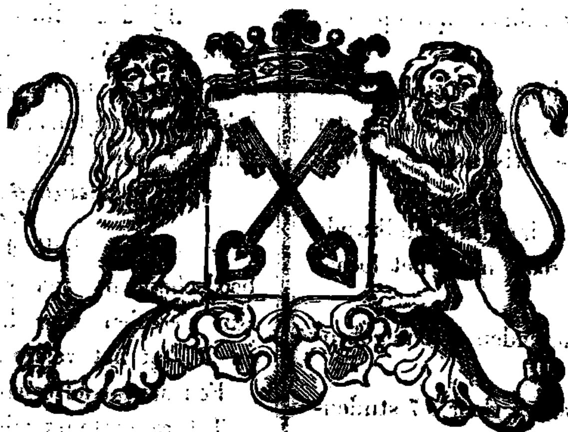
1855. N°.

LEYDSCHE  COURANT.

De Courant wordt Maandag, Woensdag en Vrijdag uitgegeven. Die van Maandag komt uit Zaturdag Avond.

VRIJDAG, 2 MAART.

De Prijs der Courant is *f* 12 in het jaar; de afzonderlijke nommers worden tegen 10 Centen afgegeven.

BINNENLANDSCHE BERIGTEN.

LEYDEN, 1 Maart.

Gisteren werd alhier de 58ste verjaardag van Z. K. H. Prins Frederik der Nederlanden op de gebruikelijke wijze gevierd.

— Eergisteren avond werd door de alhier gevestigde afdeeling *der Nederl. Vereeniging tot afschaffing van sterken drank* eene openbare vergadering gehouden, waarin de Heer A. Rutgers van der Loeff als spreker optrad, en zoowel door het onderwerp, als door kracht van taal de aandacht der toehoorders boeide. Daarna werd eene vergadering alleen met de leden gehouden, waarin door het bestuur en door de leden mededeelingen werden gedaan. De opkomst getuigde van de belangstelling.

— Het bestuur der Kon. Ned. Maatschappij tot aanmoediging van den Tuinbouw heeft ter kennis van hare leden gebragt, dat Z. K. H. Prins Frederik der Nederlanden, voor de 12de tentoonstelling, in April 1855, ter beschikking heeft gesteld eene gouden medaille, ter waarde van *f* 90. Die medaille zal worden uitgereikt aan den bekroonden inzender van de grootste verzameling schoonst bloeijende Azalea indica.

— Te Rotterdam ligt een adres ter teekening aan de Tweede Kamer van Mr. A. Bogaers c. s., waarbij op grond van een aantal redenen aan de Kamer verzocht wordt:

dat het haar moge behagen een onderzoek in te stellen omtrent de wenschelijkheid en mogelijkheid tot het invoeren eener wet, waarbij de vervaardiging en den verkoop van gedistilleerd (anders dan tot werktuigkundig en geneeskundig gebruik) wordt verboden, en dat zij inmiddels eene wetsvoordragt doe, ten doel hebbende: 1°. de beperking van het aantal plaatsen, waar gedistilleerd wordt verkocht; 2°. de verordening dat die plaatsen des Zondags zullen gesloten zijn en in de week alleen zullen geopend wezen van des morgens 8 tot des avonds 10 ure; 3°. de verhooging van het patentregt door branders, tappers en slijters te betalen, met bepaling dat gemelde beroepen niet zullen mogen worden uitgeoefend in vereeniging met anderen.

Onder de redenen, welke bij dit adres zijn aangevoerd, komen o. a. de volgende voor:

dat, de ondervinding leert, dat het gebruik van dezen drank leidt tot misbruik, en dat dit in ons Vaderland zoodanig is toegenomen, dat b. v. in Amsterdam 15/16 der misdaden en wanbedrijven, volgens getuigenis van justitie-ambtenaren zelven, aan sterken drank waren toe te schrijven;

dat, er geene uitgaaf door het Volk gedaan wordt meer geschikt om misdaad, ontucht, armoede, verarming enz. te bevorderen;

dat, om één enkel voorbeeld te noemen, de vier steden Haarlem, Leyden, 's Gravenhage en Amsterdam, die het grootste aantal tapperijen hebben op het zielental, ook de meeste armen hebben;

dat, alle philantropische instellingen in hare goede bedoelingen belemmerd worden door deze treurige volkskwaal;

dat, alle *wetten* of *wetsvoorstellen*, strekkende om voedsel en brandstof beter koop te maken, deze kwaal veeleer in de hand zullen werken, zoo lang de sterke drank zoo gemakkelijk verkrijgbaar blijft; — adressanten toch beamen ten volle wat Zijne Exc. toenmalig Minister van Financien, de Heer van Bosse, in Uwe hooge vergadering sprak: »*De groote aanleiding tot de vermeerdering van het pauperisme hier te lande moet men veeleer zoeken in de overgroote consumptie van gedistilleerd, dan in de belastingen op het geslagt en gemaal;*"

dat, de onbeperkte verkrijgbaarheid van dien verderfelijken drank, in alle denkbare vormen, een uitvloeisel is van de *bestaande wetgeving*.

— Op de aanbevelingslijst voor de betrekking van Kantonregter te Rotterdam zijn geplaatst Mr. J. G. Kist, Kantonregter te Gouda, Mr. J. v. Stolk, Advocaat en Regter-Plaatsvervanger, en Mr. N. J. Hoffmann, Adv. beiden aldaar.

— De zwarigheden omtrent den aanleg van een spoorweg van Harlingen over Zwolle, Almelo en Oldenzaal door het Graafschap Bentheim aansluitende te Rheine, zijn uit den weg geruimd en de vereischte vergunning tot den aanleg is verleend, zoodat het vooruitzigt bestaat, dat met dit belangrijke werk weldra een aanvang gemaakt zal worden.

— Den 26sten Febr. leed de schoolwereld een groot verlies door het plotseling overlijden van den Heer R. G. Rijkens, sedert jaren onderwijzer eener bloeijende bijzondere school te Groningen, een man die zich door zijne practicale en theoretische kundigheden omtrent ons lager schoolwezen zeer verdienstelijk heeft gemaakt. Nog overleed aldaar in 64-jarigen ouderdom na langdurige ziekte, de Generaal-Majoor G. Menningh, Ridder van de Milit. Willems-Orde der 4de klasse, der Orde van den Nederl. Leeuw, van de Eikenkroon met de Ster, Kommandant der 3de brigade infanterie, prov. Kommandant van Friesland, Groningen en Drenthe.

— Te Breda is op den 25sten dezer in 79-jarigen ouderdom overleden, de gepens. Luit.-Generaal D. L. Termasen, Ridder der Orde van den Ned. Leeuw en Officier van het Legioen van Eer.

— Te Eethen bij Heusden is Maandag ll. overleden S. Nieuwkoop, vermogend landbouwer aldaar, in den hoogen ouderdom van 101 jaar en 7 maanden; tot aan zijn 100ste jaar was hij lid van het polderbestuur.

— Te Heidelberg is den 15den Febr. de bekende Hoogleeraar D. Leger, die meer dan 40 jaren aan die Hoogeschool als Leeraar in de bouwkunde werkzaam was, in ruim 70-jarigen ouderdom overleden.

— Te Maastricht is de aanleg van een gedeelte van den zijtak van den spoorweg van daar naar Hasselt op Nederlandsch grondgebied, toegewezen aan den laagsten inschrijver voor *f* 81,900.

— Vervolg en Slot van ons uittreksel uit het Verslag omtrent den staat der Hooge, Middelbare en Lagere Scholen over 1853—1854, zoo veel de Leydsche Hoogeschool betreft. (Zie het eerste gedeelte in ons vorig nommer.)

Godgeleerdheid. Behalve de gewone collegien zijn er buitengewone gehouden over de patristiek en de inleiding in het O. en N. Testament. Ook hadden dispuut-collegien plaats. Op het gebruik der Latijnsche taal wordt alleen uitzondering gemaakt voor de natuurlijke en leerstellige godgeleerdheid, de predikkunde en pastorale wetenschap, welke, door eene menigte nieuwe denkbeelden, waarvoor naar het oordeel der faculteit de Latijnsche taal geene woorden heeft, niet dan ten koste der duidelijkheid in het Latijn zouden te houden zijn.

Regtsgeleerdheid. Behalve de gewone collegien met belangstelling gehouden, zijn er buitengewone gegeven: door den Hoogleeraar van Assen over eenige plaatsen uit klassieke auteurs, op het Romeinsche regt betrekking hebbende; door den Hoogleeraar de Wal over de geschiedenis van het Vaderlandsche regt, sedert de Unie van Utrecht, en door den Hoogleeraar Vissering over bijzondere onderwerpen, uit het gebied der Staathuishoudkunde en Statistiek. Eindelijk zijn, onder leiding van den Hoogleeraar van Assen, eenige openbare dispuutcollegien gehouden. De lessen over het Romeinsche regt, het strafregt, het staats- en volkenregt, het natuurregt en de Romeinsche regtsgeschiedenis worden in het Latijn; die over het Nederl. regt, de statistiek, diplomatische geschiedenis van Europa, staathuishoudkunde en vaderl. regtsgeschiedenis in de Nederl. taal gegeven. Die over encyclopaedia juris zijn dit jaar voor het eerst in het Nederl. gegeven, dewijl de ervaring de noodzakelijkheid er van had doen gevoelen.

De faculteit wenscht steeds in de Hoogeschool te zien, niet eene school, waarin men zich ten spoedigste tot een of ander beroep tracht bekwaam te maken, maar eene instelling van hooger onderwijs tot vorming en opleiding van wetenschappelijke mannen. Zij heeft eenen afkeer van het aankweeken van wetgeleerdheid, maar mag niettemin niet onopgemerkt laten, dat uit de uitbreiding der wetenschappen, van het maatschappelijke leven, en de ontwikkeling van ons eigen regtswezen, andere eischen van den regtsgeleerde voortvloeijen dan die, welke hem vroeger gedaan konden worden.

Geneeskunde. De lessen zijn geregeld gegeven, uitgezonderd die over de anthropologie, waartoe geen genoegzaam aantal hoorders zich heeft aangemeld. Ook zijn uit gebrek aan deelnemers, geene dispuut-collegien gehouden. Bij alle theoretische collegien wordt de Nederl. taal gebruikt. Bij de practische lessen aan het ziekbed, gewoonlijk de Latijnsche. Het houden der meeste collegien in de landtaal is, volgens de faculteit, een noodzakelijk gevolg van de wijze, waarop de geneesk. wetenschappen in de laatste jaren zijn beoefend. De nieuwe denkbeelden en zaken kunnen onmogelijk in eene oude taal naar behooren uitgedrukt worden. Het onderwijs in de anatomie en physiologie werd dit jaar door 31 studenten bijgewoond; de methodus secandi door 29. De vaardigheid in het ontleden is allezins gebleken. Voor de ontleedkundige demonstratien en de methodus secandi waren in dit jaar 28 lijken beschikbaar. Het onderwijs in de practische geneeskunde werd door 15 candidaten in de geneeskunde bijgewoond, die allen deel namen aan de klinische oefeningen in het academisch-gasthuis.

Wis- en Natuurkunde. De lessen over de elementaire wiskunde, van

welke de studie verpligtend is voor de propaedeutische examina, zijn op zeer weinige uitzonderingen na vlijtig bijgewoond.

De lessen over de wiskunde, strekken òf tot voorbereiding of vorming voor eene gepaste beoefening der verschillende wetenschappen, òf tot leiding der oefeningen van hen, die zich uitsluitend op de studie der wiskundige wetenschappen toeleggen.

Het practisch onderwijs in de scheikunde, industrie en landhuishoudkunde is geregeld gegeven. Het aantal toehoorders was weder groot, maar het locaal te klein om aan allen zitplaats te kunnen verschaffen.

Het onderwijs in de landhuishoudkunde voor niet-studerenden is onafgebroken gegeven. Het aantal toehoorders bedroeg 337.

De lessen over de proefondervindelijke natuurkunde werden door 47 studenten bijgewoond; die voor de meergevorderden over de optica door 19.

Het onderwijs in de kruidkunde is insgelijks onafgebroken gegeven; een grooter aantal studenten dan vroeger heeft dit bijgewoond.

De streng wiskundige, of eigenlijke sterrekunde, vond slechts zeer weinig beoefenaars. De lessen over populaire sterrekunde telden ruim 30 toehoorders en werden met groote belangstelling bijgewoond.

De lessen over de natuurl. geschiedenis van het dierenrijk zijn door 33 studenten, grootendeels geneeskundige, bijgewoond.

De lessen over mineralogie en geologie zijn meermalen 's weeks voor een 6-tal toehoorders gegeven. Een onverpligt collegie over de nat. geschiedenis van den mensch werd door 23 studenten, grootendeels geneeskundigen, gevolgd.

Met uitzondering van die over de dierkunde en vergelijkende ontleedkunde, worden alle lessen in de Nederl. taal gegeven. De meeste leden der faculteit volgen hierin reeds het voorbeeld hunner voorgangers. Ook is de faculteit eenparig van oordeel, dat de meeste mathematische en physische wetenschappen thans niet meer in het Latijn kunnen worden behandeld.

Bespiegelende Wijsbegeerte en Letteren. In deze faculteit zijn alle lessen geregeld gegeven en over het algemeen met orde en belangstelling gevolgd. De niet-verpligte collegien en de publieke disputen zijn, even als in vorige jaren, door de uitmuntendste studenten met lust en ijver gehouden. Het onderwijs in de vaderl. geschiedenis, Nederl. taal en welsprekendheid, algem. geschiedenis, logica en metaphysica, wordt in de Nederl. taal gegeven. Al de lessen daarentegen betreffende de klassieke en Oostersche letterkunde, geschiedenis en oudheden, in het Latijn. De Oostersche, inzonderheid de Arabische letterkunde, is voortdurend met vlijt beoefend. Twee studenten bewerken twee onuitgegeven Arabische werken, tot de verzameling der hoogeschool behoorende. Steeds wordt van de verzameling, door vaderl. en buitenl. geleerden, vlijtig gebruik gemaakt.

Het gedeelte van den catalogus, dat de Hoogleeraar Kuenen ter behandeling genomen heeft, vordert en zal door den druk worden bekend gemaakt.

De tweede aflevering van de vertaling des pentateuchs van Musaid, bevattende de boeken Exodus en Leviticus, bewerkt door den Hoogleeraar Kuenen, benevens de 6de en 7de aflevering van het lexicon geographicum van den Hoogleeraar Juynboll, zijn in het licht verschenen. De 8ste aflevering van dat lexicon, welke het einde zal bevatten van den Arabischen tekst, om later door indices, bijlagen en Latijnsche vertaling gevolgd te worden, was reeds ver gevorderd.

Over het nut van het uitschrijven van prijsvragen aan de hoogescholen was het oordeel van al de faculteiten vrij eenstemmig en gunstig.

Het gedrag en de ijver der studenten wordt met lof vermeld. Zeven vreemdelingen maakten in dezen cursus van het academisch onderwijs gebruik; een uit Zwitserland voor de godgeleerdheid; drie uit de Kaapstad, waarvan twee voor de godgeleerdheid en een voor de geneeskunde; een uit Demerary voor de geneeskunde; twee uit de Vereenigde Staten van Noord-Amerika, beiden voor de regten.

Het getal dissertatiën beliep gedurende dit tijdvak 26, waarvan eene in de faculteit der godgeleerdheid, veertien in die der regtsgeleerdheid, acht in die der geneeskunde, eene in die der wis- en natuurkunde en twee in die der letterkunde. Vijf studenten in de regtsgeleerdheid, op theses tot doctor bevorderd, hebben bij die gelegenheid een onderwerp van regts- of staatswetenschap behandeld en in de Nederlandsche taal uitgegeven.

Het getal der studenten was op 1 Januarij 1854, 643 waarvan 156 elders studerende. Dat der promotien in 1853/54, 60.

's GRAVENHAGE, 1 Maart.

Z. M. heeft benoemd tot Ridder der 4de klasse van de Milit. Willems-Orde, de hier te lande teruggekeerde gegageerde soldaat van het O.-I. leger, H. Hernie.

— Z. M. heeft benoemd bij het 1ste reg. vesting-artillerie, tot Kapitein van de 3de klasse den 1sten Luitenant T. G. van Beusekom, van het 2de reg. vesting-artillerie, en bij het 2de reg. vesting-artillerie tot 1sten Luitenant den 2den Luitenant A. M. Mazel, van het reg. veld-artillerie.

— Voor het galabal, dat morgen avond ten Hove zal plaats hebben, zijn ongeveer 800 personen genoodigd.

— Gisteren heeft er bij den Minister Pahud, een groot diner plaats gehad, dat door de leden van het Corps Diplomatique, de Ministers en andere genoodigden werd bijgewoond.

— Volgens een berigt van Zs. Ms. Consul te Malaga, zijn aldaar gedurende het tweede halfjaar van 1854 aangekomen 11 en van daar vertrokken 9 Nederlandsche schepen. De invoerhandel van Nederlandsche producten te Malaga is niets beduidend. De boter is vervangen door die uit Holstein, die echter ook reeds de mededinging begint te gevoelen van de boter in de prov. Asturië bereid. De weinig verbruikt wordende kaas wordt zelden regtstreeks, meestal over Gibraltar, ingevoerd.

— Bij den Minister van Financien zijn ontvangen 2 coupons, te zamen groot ƒ24.75, door een onbekende, onder het postmerk Rotterdam van den 22sten dezer ingezonden, tot vergoeding voor vermoedelijk te min betaalde inkomende regten, en een dito groot ƒ2.47½, mede door een onbekende ten behoeve van 's Rijks schatkist ingezonden.

Tweede Kamer der Staten-Generaal.

Zitting van Woensdag 28 Februarij.

In de ten half 4 ure geopende zitting zijn ingekomen twee Koninklijke boodschappen, ten geleide van ontwerpen van wet, als: 1°. tot onteigening van perceelen voor het maken eener wisselplaats voor schepen in de Vecht; en 2°. tot het verleenen van eenige naturalisatien.

Een aantal adressen wordt in handen gesteld der daartoe bestemde commissie.

Tot rapporteurs zijn benoemd: voor het ontwerp nopens het onderwijs, de Heeren Bosscha, de Kempenaer, van Lynden, Blaupot ten Cate en Thorbecke; en voor dat betrekkelijk de afschaffing van den accijns op het gemaal, de Heeren Heemskerk, van Lennep, van Rappard, Dirks en Meeussen.

Op de vraag van den Heer Elout heeft de Minister van Buitenl. Zaken verklaard, dat de Regering vastelijk is gebleven en blijft bij het besluit om, in den strijd der oorlogvoerende Mogendheden, de strengste onzijdigheid in acht te nemen; — dat geen aandrang op de Regering is uitgeoefend om dien weg te verlaten; — maar dat de regten van Nederland, als neutrale Staat, zijn en blijven geëerbiedigd. — Zaturdag zal beraadslaagd worden over de conclusien der verslagen nopens de adressen van de Heeren Ruyssenaers, van Vliet en Teenstra. — Maandag over de wet op de uitoefening van het regt van vereeniging en vergadering.

AMSTERDAM, 28 Februarij.

De collecte voor de algemeene armen op 26 en 27 gehouden, heeft opgebragt ƒ30,128.90½, waaronder een gift van ƒ500 bij den Burgemeester ontvangen.

— Het collegie Zeemanshoop heeft weder een bankbiljet, groot ƒ1,000, van een onbekenden, doch niet ongewonen gever, ontvangen.

— De Burgemeester ontving dezer dagen, bij zijn aftreden als Officier van Justitie op 1 Febr. ll., een hoogst vereerend blijk van achting van de regterlijke magt. Door eene commissie is hem namens *alle* leden van het geregtshof, de arr.-regtb. en de 4 kantongeregten, en van de parketten en griffiën bij de collegiën, aangeboden een prachtige zilveren vaas of beker, een kunstwerk van de Heeren Bennten & Zonen. Op het deksel prijkt het beeld van Themis, met weegschaal en zwaard, en op den beker is een toepasselijk opschrift gegraveerd.

— Maandag ll. zoude het appel van de Heeren Jhr. M. Salvador en S. Fengers bij het Prov. Geregtshof van Noordholland behandeld worden; daar aan het Hof echter werd overgelegd expeditie van de acte van cassatie, heeft het Hof overeenkomstig het requisitoir van het openbaar Ministerie, de behandeling uitgesteld.

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

ENGELAND.

LONDEN, 27 Februarij.

Gisteren heeft Lord Palmerston in het Huis der Gemeenten officieel aangekondigd, dat Lord John Russell benoemd was tot Secretaris van Staat voor Kolonien, Sir Ch. Wood tot eersten Lord der Admiraliteit, Sir C. Lewis tot Kanselier van de schatkist en de Heer Duncan tot Lord van de schatkist.

— Lord John Russell volbrengt, niettegenstaande zijne benoeming van Minister van Koloniën, zijne zending naar Weenen. Hij heeft aan de kiezers te Londen, die hij in het Parlement vertegenwoordigt, en bij welke hij thans aan eene herkiezing onderworpen is, een schrijven gerigt, waarin hij de hoop uitdrukt, dat de hem opgedragen zending naar Weenen moge leiden tot een eervol einde van den tegenwoordigen oorlog. Hij zal zijne Parlementaire werkzaamheden hervatten, zoodra de onderhandelingen, waaraan hij moet deelnemen afgeloopen zullen zijn.

— De Generaal Vivian, die in het Britsche-Indische leger met roem bevel gevoerd heeft, is benoemd tot Opperbevelhebber van het vreemden-legioen, hetwelk in Turkye voor de Engelsche krijgsdienst wordt aangeworven.

— Er worden thans alhier ernstige pogingen in het werk gesteld om voor de grondstoffen, die Rusland tot dus verre het voorregt had aan Brittannië's nijverheid te leveren, andere in de plaats te stellen, die weinig bekend of tot nu toe verwaarloosd zijn, doch die, naar men verzekert, zich zeer goed tot dezelfde doeleinden leenen. De *Royal Society of Arts* heeft proeven genomen, welke allezins der aandacht overwaardig zijn.

— Te Wakefield is jl. Woensdag, in weerwil eener lange redevoering van een lid der Vredes-maatschappij, met bijna algemeene stemmen door de vergaderde menigte besloten te verklaren, dat de oorlog tegen Rusland met kracht behoorde doorgezet te worden, en dat geen eervolle vrede kon worden gesloten voor dat Sebastopol verwoest en de Donau vrij zou zijn.

— De *Times* geeft eenen staat der eerlang van hier naar de Oostzee af te zenden vloot, voor zoo ver hare sterkte tot nog toe bekend geworden is. Die staat vermeldt 20 linieschepen en 35 fregatten, korvetten enz., alle te zamen 2000 stukken geschut voerende; verder 5 drijvende batterijen, 8 mortierbooten, 28 kanonneerbooten, 1 hospitaal-schip, 2 transportschepen en eene drijvende smederij.

FRANKRIJK.

PARIJS, 26 Februarij.

De Keizer heeft den inhoud van eenen brief uit de Krim van Generaal Pélissier ontvangen, aan den Maarschalk Vaillant en den Heer Drouyn de Lhuys medegedeeld, die tegen zijn vertrek naar de Krim gezind zijn. In dien brief wordt o. a. geschreven, dat na den slag van Inkerman eene ontzet-

tend grove fail begaan is. Men heeft van de overwinning geen partij getrokken. Nadat de Russen in de vesting teruggeworpen waren, had men hen tot elken prijs moeten achterna dringen, ten einde tegelijk met hen in de stad te geraken, alleen de ongelukkige Generaal de Lournel drong vooruit, doch niet ondersteund door het gros der bondgenooten, betaalde hij zijne dapperheid met den dood. Dien brief heeft Napoleon als een krachtig argument gebezigd voor de noodzakelijkheid, om het leger, zij het dan slechts voor korten tijd, persoonlijk aan te voeren en de gevaren en den roem der dapperen te deelen.

— Het monsterhôtel, hetwelk 800 kamers bevat, is thans bijna voltooid en door den Heer D. Dremel, den bezitter van het door zijne voortreffelijke inrigting algemeen geachte hôtel Victoria te Dresden, overgenomen. Het zal reeds den 1sten Junij geopend worden.

— De 4 stoomkanonneerbooten, die op eene particuliere werf te Havre voor de Regering worden gebouwd, zullen binnen kort in zee kunnen gaan, daar er met merkwaardigen ijver aan gearbeid wordt. Zij worden ieder met een stoomtuig van 150 paardekrachten voorzien. In de krijgshavens wordt insgelijks met alle kracht gewerkt aan zulke vaartuigen, zoodat Frankrijk binnen kort zal kunnen beschikken over 25 kanonneerbooten, waarvan 20 stoom- en 5 zeiltuig voeren. Deze 5 worden zoodanig gebouwd, dat zij des noods met eene kleine stoommachine, van 10 paardekrachten zullen kunnen voorzien worden.

— De *Sémillante* een fregat van 50 stukken, dienende tot transportschip onder bevel van den fregat-kapitein Jugan, met 300 man scheepsvolk en 400 man troepen aan boord, die te Toulon waren ingescheept voor de Krim, en eene menigte hutten voor het Krimleger, is den 16den dezer bij een hevigen storm, op de hoogte van Corsika bij het eiland Lavezzi, geheel vergaan.

— Te Cherbourg heeft men een aanvang gemaakt met de overdekking der drijvende batterij *La Dévastation*, door middel van gegoten platen. Het gezamentlijk gewigt dier platen, bedraagt omstreeks 1,200,000 kilogram.

SPANJE.

MADRID, 25 Februarij.

In eene vergadering, die de Heer Madoz, Minister van Finantiën, belegd heeft met de voornaamste schuldeischers der schatkist, heeft hij verklaard, dat de plannen der Carlisten, der Regering in geenen deele vrees aanjagen, vermits zij over een leger van 66,000 man beschikken kan en bovendien kan rekenen op eene spoedige en gemakkelijke organisatie van de nationale militie, op den voet van oorlog.

Uit de bewijsstukken, die ter gelegenheid van de wet op de bezittingen der gestichten van weldadigheid, openbaar gemaakt zijn, blijkt, dat in Spanje 964 hospitalen en 153 godshuizen bestaan, die regelmatig georganiseerd zijn, behalve een onnoemelijk aantal andere soortgelijke inrigtingen van minderen omvang in meer dan 2000 localiteiten en die dikwijls gesloten zijn of door gebrek aan fondsen of door ontstentenis van zieken en verpleegden.

— Al de bewijsstukken betrekkelijk tot het in staat van beschuldiging stellen der Koningin-Moeder zijn thans onder berusting van den Minister van Financiën. Men gelooft, dat het onderzoek zal leiden tot den uitslag, dat er geen grond voorhanden is om Maria Christina in staat van beschuldiging te stellen. Uit de stukken moet namelijk blijken, dat al de spoorweg- en kanaalspeculatiën geschied zijn voor rekening en op verantwoordelijkheid van Arguelles, Salamanca en andere particulieren, en dat derhalve de Hertog van Rianzares en zijne gemalin daarvoor niet kunnen worden aangesproken. Het eenige feit, dat aan de oppositie wapens in de hand kan en zal geven, is de moeijelijk te betwisten strijdigheid met de wet van het pensioen, dat de weduwe van Ferdinand VII sedert haar huwelijk met Munoz heeft getrokken.

— De Regering heeft afgewezen het verzoek van de provincie Navarre, om vrijgesteld te zijn van de krijgsopschrijving. Dit bewijs van kracht van het bewind zal voorzeker goede uitwerking hebben.

SARDINIE.

Den 21sten heeft de Kamer de algemeene beraadslagingen over de kloosterwet gesloten. Thans behandelt zij de artikelen. De Heer Foresta heeft o. a. nog gezegd: Ingevolge de grondwet is de Katholieke godsdienst die van den staat; maar de staat is niet een deel van de godsdienst. De twee magten zijn niet onder een gemengd. De Vorst, die besluiten zou willen uitvaardigen over zuiver geestelijke aangelegenheden, zou zijne bevoegdheid te buiten gaan, even zoo wel als de geestelijke magt, die zich mengde in hetgeen de wereldsche zaken betreft. Zijn de goederen dezer wereld aardsche dingen al of niet? Waarom wil dan het geestelijk gezag met alle geweld zich in aardsche dingen mengen? Voorzeker, het ware beter de zaken met gemeen overleg te behandelen; maar als het geestelijke gezag zich daartoe weigerachtig toont, dan kan, dan moet het burgerlijk gezag van zijne regten geen afstand doen. Tegenwoordig neemt niemand zijne toevlugt tot het beginsel van gezag alleen, maar ieder is doordrongen van de behoefte om het gezond verstand te raadplegen, voor alles dient men te weten of het wets-ontwerp regtvaardig is. Ik zie niets dat het tegen eenig beginsel van regtvaardigheid aandruischt, en kom tot de gevolgtrekking, dat het moet aangenomen worden, om twee redenen: een staatkundige en een financiële.

Gewis, de geestelijke orden hebben aan de beschaving en aan het menschelijk geslacht groote diensten bewezen, maar dat zij dit thans nog doen is onwaar. Het staat ieder vrij monnik te worden; maar de geloften voor geheel het leven moeten niet geduld worden. Bedenkt welke smarten, welk lijden, welke noodlottige gevolgen voor de godsdienst zelve uit die gelofte voor geheel het leven ontstaan! Ook moesten de geestelijke orden van de Bisschoppen afhangen, en niet uitgaan van een Opperhoofd, dat niet in den staat is. In één woord, ik wil niet dat het Hof van Rome onderdanen kunne hebben op het grondgebied van eenen staat, die aan Rome niet toebehoort.

De financiële reden springt in het oog. Men wil het lijden der arme Pastoors verligten; men wil eene betere verdeeling en omslag der kerkelijke goederen. De tegenstanders der wet zelven hebben de volstrekte noodzakelijkheid niet betwist om brood te verschaffen aan de arme Pastoors, en hebben daartoe geen ander middel voorgesteld.

FRANKFORT.

De Zuid-Duitsche Evang. Synode zal in het begin van April, eene vergadering te Karlsruhe houden. Sedert 12 jaren was die niet gehouden. Men ziet zeer belangrijke handelingen te gemoet. Behalve de aanneming van nieuwe formulieren voor de Evang. geloofsbelijdenis, alsmede van eene nieuwe katechismus en bijbelsche geschiedenis voor de scholen, zullen daar nog vele andere gewigtige punten in behandeling komen.

— Te Ludwigshafen houdt men zich ijverig bezig met de oprigting eener kolossale katoenspinnerij en fluweel weverij. Hiertoe wordt een kapitaal van 1,200,000 fl. bijeengebragt, van welke de Beyersche bank te Munchen, alsmede de meest vertrouwde bankiershuizen te Frankfort, Mannheim en Ludwigshafen reeds een goed gedeelte hebben overgenomen.

— De sterkte van het op voet van oorlog te brengen Beijersche leger bedraagt ruim 50,000 man en 112 stukken geschut.

RUSLAND.

De Regering heeft bij de zamenstelling en wapening der landweer bepaald, dat alle gouvernementen zich moeten gereed houden om het bepaalde aantal manschappen te leveren. Met uitzondering van den handelsstand, vallen alle klassen der bevolking onder het bereik dier verordeningen; alleen de Israëliten en eenige ingezetenen van buitenlandsche herkomst, worden vrijgesteld, mits eene bepaalde som stortende. Op ieder 1000-tal inwoners moeten, in den regel, 23 manschappen geleverd worden.

De Adelstand moet buitengewone vergaderingen houden, om onderling omtrent de wapening der lijfeigenen bepalingen te maken. Hij moet de Hoofd-Officieren kiezen, onder goedkeuring der Regering; alsmede de overige Officieren, en de manschappen, die hij voor de landweer stelt, voor 9 maanden tijds van leeftogt voorzien; terwijl de verdere kosten „met vrijwillige giften moeten worden goedgemaakt.” Te dien einde worden overal inschrijvingslijsten gelegd, waarop ieder kan teekenen, zullende het bedrag van elke inschrijving met den naam in de dagbladen der beide hoofdsteden worden bekend gemaakt.

De vergaderingen van den Adelstand mogen niet langer dan 8 dagen aanhouden; en 4 weken later moeten de landweermannen beschikbaar zijn; zoodat deze gansche gewapende magt binnen 7 weken op de been gebragt moet worden. Zij moeten tusschen 20 en 45 jaren oud zijn, en worden met geweren, bajonnetten en bijlen gewapend. Voor ieder lijfeigene, die in de dienst omkomt, zal aan den eigenaar een bewijs worden afgegeven, hetwelk hij, indien naderhand eene nieuwe ligting noodig ware, in mindering van zijn te leveren aantal zal kunnen overleggen. De kosten, die niet op de eigenaren der lijfeigenen vallen, zullen door de gemeenten worden gedragen.

Uit Moskou wordt berigt, dat de hoofden der hoogadellijke geslachten in het binnenste des rijks, bij de ontvangst van het manifest, terstond de rentmeesters op hunne uitgestrekte landgoederen hebben doen overgaan tot het maken van lijsten der lijfeigenen in mannelijke kracht, waarop de indeeling spoedig zal volgen. Iedere afdeeling zal door een lid der geslachten, waaraan de lijfeigenen toebehooren, aangevoerd worden. Al de mannelijke dienstboden, welke talrijke volksklasse in Rusland onder de lijfeigenen behoort, zullen deel van de landweer uitmaken. Die algemeene wapening der lijfeigenen is eene Russische instelling, die van het jaar 1812 dagteekent en uit den oorlog tegen Napoleon I afkomstig is.

— De Regering heeft besloten, voortaan uitsluitend stoomschepen voor de oorlogsvloot te doen bouwen. In verband hiermede is, volgens de berigten uit Petersburg van 17 Febr., bij een Keizerlijk besluit de oprigting gelast van een corps ingenieurs en een corps werklieden voor de vloot, bestemd voor de vervaardiging en behandeling der stoomtuigen. De sterkte zal nader geregeld worden naar gelang van het aantal bij de vloot in dienst zijnde stoomtuigen.

— Het dagblad van Moskou meldt, dat de Gravin Zakzegski, gemalin van den militairen Gouverneur aldaar, eene som van 51,400 roebels zilver naar Petersburg heeft overgemaakt, als opbrengst van inzamelingen door haar en andere Dames gedaan, en waarover de Keizer naar welgevallen kan beschikken ten behoeve van de zieken en gekwetsten in het leger en der gezinnen van de gesneuvelden.

— Een legerberigt van Vorst Menskoff uit de Krim van 19 dezer, bevat het volgende: Den 17den werd een gedeelte der in de omstreken van Eupatoria gekantonneerde troepen gebezigd tot eene verkenning tegen deze stad. Op 250 vademen afstand der plaats opende de vijand het vuur, dat van de Russische zijde werd beantwoord. In weinig tijds gelukte het aan de artillerie een deel der vijandelijke stukken geschut tot zwijgen te brengen, alsmede 5 ammunitie-wagens te doen springen, na zich te hebben verzekerd, dat in en bij Eupatoria, 40,000 man met 100 stukken geschut staan. Generaal Chrouleff, Bevelhebber van het detachement, gaf daarop bevel zich uit het vuur terug te trekken, welke operatie in volkomen orde werd volbragt. Het beleg van Sebastopol is sedert de laatste berigten niet gevorderd. De Russische artillerie en tirailleurs belemmeren onophoudelijk de vijandelijke werken en deden den 13den in de Fransche loopgraven een kruidmagazijn springen.

TURKYE.

De Heer William, de Engelsche Commissaris te Kars, is tot den rang van Luitenant-Generaal bevorderd, met magt om het leger in Azië te regelen en de aangebodene 40,000 Circassische vrijwilligers onder krijgstucht te brengen.

— Er waren onderscheidene stoomschepen met troepen uit Afrika en Frankrijk, in de haven van Konstantinopel binnengeloopen. De Heer von Bruck was van Konstantinopel vertrokken. De toestand van de troepen in de Krim was den 17den uitmuntend.

STADS BERIGTEN.

Burgerlijke Stand.

Van den 22 tot en met den 28 Februarij 1855.

BEVALLEN: A. J. Hendriks, geb. van Pijpen, Z. — C. A. van Dijk, geb. Liget, Z. — J. M. Favier, geb. van Noort, Z. — A. Buitendijk, geb. la Failje, Z. — C. S. van Horssen, geb. Lem, Z. — J. Klinkenberg, geb. van der Kaay, Z. — S. Panhuyzen, geb. Selier, D. — A. J. Schmier, geb. Karpesteyn, D. — C. Wijtenburg, geb. Keizer, Z. — J. H. van den Berg, geb. Schön, D. — H. C. Stokhuyzen, geb. van Putten, Z. — J. M. van der Koelen, D. — M. Seuter, geb. van der Loo, D. — A. M. Flippo, geb. Kehl, D. — G. Daalmeijer, geb. de Water, D. — S. Siljee, geb. Duuren, Z. — S. Momberg, geb. Neuteboom, D. — C. de Bolster, geb. de Groot, Z. — H. H. Hoelen, geb. van der Aar, Z. — M. van Es, geb. de Graaf, D. — F. F. Duyverman, geb. Gutberlet, Z. — A. van der Meer, geb. Retel, D. — M. van Leeuwen, geb. van Pijpen, Z. — J. Hartwijk, geb. Helfensteyn, Z. — H. A. Kromwijk, geb. Kettenes, Z. — M. Leemans, geb. Teske, Z. — F. C. Elfers, geb. Does, D.

GEHUWD: G. Couvee, Wedr. en C. M. Lokkers, Jd. — A. van Driel, Jm. en M. J. Bommezijn, Jd. — J. A. Tielkemeijer, Wedr. en A. van Es, Jd. — C. J. Grendel, Wedr. en A. J. S. Meevers Scholte, Jd.

OVERLEDEN: C. K. Hems, geb. van Zwieten, 65 j. — M. Louwkamp, geb. Schapers, 57 j. — J. Lammers, D., 2 j. en 9 m. — S. D. van Reen, Z., 3 m. — S. de Haan, 81 j. — A. Marks, 65 j. — F. M. Ferrario, geb. Usellino, 76 j. — A. Raar, D., 4 w. — Louise Anna Henda. Stelbrink, 17 j. — W. H. A. Veuger, 26 j. — J. Terdu, geb. Oudshoorn, 90 j. — E. Zirkzee, D., 6 w. — J. Vlendre, D. 6 m. — M. L. van Poelgeest, D., 3 m. — F. C. Verdonk, geb. Overvest, 76 j. — C. Elkerbout, geb. Dusoswa, 77 j. — B. J. Groeneveldt, 46 j. — N. Stemmers, 30 j. — J. F. de Does, geb. Koster, 70 j. — G. Hendriks, Z., 1 d. — E. Karstens, geb. van Deventer, 50 j. — P. A. de Planque, 46 j. — A. Pijnaker, Z., 4 w. — D. P. Hofkens, 69 j. — J. H. Vallentgoed, 41 j. — A. van der Wilk, Z., 5 m. — M. Nijborg, 30 j. — M. Turnhout, geb. van der Steen, 78 j. — J. Joha, geb. van Polanen, 79 j. — J. A. Noorwegen, 25 j. — J. Duk, Z., 2 m. — J. de Vlaam, Z., 1 j. en 6 m. — M. Boom, D., 4 j. en 2 m. — A. de Haay, 45 j. — G. E. Versloet, Z., 3 j. en 4 m. — B. Siljee, Z., 3 m. — W. van Wittenberg, Z., 4 j. en 5 m. — W. Bouwman, geb. Blijleven, 85 j. — W. Klaver, 40 j. — T. Wolters, 48 j. — J. Peyster, 77 j. — J. v. d. Koelen, Z., 4 d. — M. v. Helden, geb. v. d. Laan, 68 j. — J. den Holder, 47 j.

KERKNIEUWS.

DEVENTER, 25 Februarij. Gisteren is alhier door den Kerkeraad der Herv. gemeente het volgend 12-tal van Predikanten opgemaakt: DD. Rauwenhoff, te Mydrecht; Scheffer, te Zwaag; Verburg, te Nieuwpoort; Moens, te Edam; van Heyningen, te Oudewater; van Campen, te Opperdoes; Molhuysen, te Vollenhove; van de Velde, te Borne; Sannes, te Oude Pekel-A; Amerom, te Bolsward; Griethuizen, te Waddinxveen; Oudegeest, te Noordeloos.

SCHIEDAM, 28 Februarij. Bij de Evang. Luth. gemeente alhier is beroepen de Wel-Eerw. Zeer Gel. Heer H. A. Benit, Pred. te Kampen.

225ste Staats-Loterij.

Trekking der Vijfde Klasse.

14de Trekking. Nos. 804, 10970, 13075, 15959 en 19318 ieder een prijs van *f* 1,000.

15de » Nos. 4472 en 9972 ieder een prijs van *f* 1,000.

ADVERTENTIEN.

Bevallen van een ZOON, H. H. HOELEN — VAN DER AAR.
LEYDEN, 25 Februarij 1855.
Eenige Kennisgeving.

Heden beviel voorspoedig van een ZOON, A. ZWAARDEMAKER, geliefde Echtgenoote van
LEYDEN, 28 Februarij 1855. C. KERBERT, Jr.

Dankbetuiging voor de deelneming bij de Echtverbindtenis van A. VAN DRIEL en M. J. BOMMEZIJN.

Mevrouw de Wed. GIJSBERTI HODENPIJL, geb. JANSEN, alhier, acht zich verpligt ter kennisse te brengen, dat PAULUS DE GRAAF, niet meer bij haar als **Huisbediende** werkzaam is.

LEYDSCHE SCHOUWBURG.

KONINKLIJKE HOLLANDSCHE SCHOUWBURG, ONDER DIRECTIE VAN **BREEDÉ & VALOIS.**

MAANDAG, 5 MAART. (Laatste Voorstelling in het Abonnement.) ***Ali Baba***, of ***de veertig Dieven***, kluchtig Drama in 9 Tafereelen, getrokken uit de *Arabische Nacht-Vertellingen.* Naar het Fransch van de Gebroeders COGNIARD, door B. L. Met Zang, Gevechten, Optogten, nieuwe Decoratiën en Costumes, en verderen Tooneelmatigen Toestel. De Solo's, Koren en Dramatische Muziek, gecomponeerd door J. W. COENEN. In het 1ste Tafereel: Optogt eener Oostersche Karavaan, met bijbehoorende Paarden, Slaven, Slavinnen, enz. Nooit alhier vertoond. 1ste Taf. de ezel Colibri en de geheimzinnige grot; 2de taf. de houthakker millionair; 3de taf. de schatkamer der dieven; 4de taf. de gewonde gierigaard; 5de taf. het Turksche bruiloftsfeest; 6de taf. de sprekende tonnen; 7de taf. het Turksche koffijhuis; 8ste taf. de familie Ali-Baba zeeziek; 9de taf. het vergaan van het schip der dieven in zee.

De groote Pauze na het 7de Tafereel.

Aanvang ten half 7 ure.

Théâtre Français de Leide.

VENDREDI le 2e MARS 1855,

4e Représentation donnée par la Troupe du Théâtre Français de la Haye.

La première Représentation de ***Le Chevalier du Guet***, Comédie en 2 Actes, par Mr. LOCKROY, suivi de la première Représentation de ***Le Mari de la Dame de Choeurs***, Vaudeville en 2 Actes, par MM. BAYARD et DRUVENT.

Ordre de Spectacle: 1e le Chevalier du Guet; 2e le Mari de la Dame de Choeurs.

Prix des Places à l'ordinaire. On commencera à 6 heures et demi.

Het is voor Mren. REGENTEN DER R. C. ARMEN EN WEEZEN, een aangename taak, opentlijk hunnen dank te mogen betuigen aan HH. Commissarissen van *Sempre Crescendo*, van 't *Declamatorium* en van 't *Muziekcorps der Stedelijke dienstdoende Schutterij*, voor de door hen, met een zoo goeden uitslag bekroonde loffelijke pogingen, tot bereiking van een menschlievend en weldadig doel, waardoor Regenten zijn in staat gesteld, gedurende dezen zoo buitengewoon strengen winter, bij de aanhoudende duurte der onmisbaarste en noodzakelijkste levensmiddelen, aan vele *nietbedeelden*, wel te doen, voor wier zoo dringend noodige ondersteuning uit de *gewone* fondsen *niets* kon worden afgezonderd.

Zij brengen tevens welverdiende hulde toe, aan diegenen hunner geachte Stadgenooten, die òf door hunne talenten en bekwaamheden, òf door geldelijke deelneming, die loffelijke pogingen zoo krachtdadig hebben ondersteund, en daardoor zoo ijverig als belangloos hebben medegewerkt, om Commissarissen het zoo moeitevol beheer, zoo aangenaam mogelijk te maken.

Zij maken tevens dankbaar melding der bij hunne administratie ontvangen *giften*, waardoor zij in de gelegenheid zijn gesteld, om na den afloop der *gewone*, nog gedurende vier weken, tweemaal per week, eene *buitengewone* uitdeeling van voedzame warme spijs, ten bedrage van p. m. 2000 portien daags te doen plaats hebben; terwijl zij den *onbekenden* zender der aanzienlijke partij kleedingstukken, insgelijks hunnen opregten en welgemeenden dank aanbieden.

Ofschoon overtuigd, geëerde Stadgenooten!, dat de offers, die van uwe milddadigheid gevorderd worden, *groot* en *menigvuldig* zijn, zoo wagen zij het echter, (steunende op uwe teregt geroemde en alom erkende weldadigheid) om de gewone **Voorjaars-Collecte**, voor de armen hunner Gemeente, te houden op Maandag 5 dezer, *bijzonder* in uwe liefdadigheid aan te bevelen.

Moge de *toekomst* ook meer gunstige vooruitzigten opleveren, *het tegenwoordige* is voor velen nog drukkend, de nood dringend en de behoefte niet verminderd.

Mren. Regenten voornoemd,
LEYDEN, 1 Maart 1855. Namens dezelve,
P. VOSSEN, *President*,
N. HEES, *Secretaris*.

BEURSPRIJS VAN SCHULDBRIEVEN.

WOENSDAG, 28 Februarij.

	Laagst. koers.	Hoogst. koers.	Gesloten.
NEDERLAND, Werkelijke Schuld à $2\frac{1}{2}$ pCt.	$60\frac{5}{16}$	$61\frac{1}{16}$	$61\frac{1}{16}$
Dito Certificaten ″ 3 ″	$72\frac{5}{8}$	—	—
Dito dito ″ 4 ″	$90\frac{1}{2}$	$90\frac{5}{8}$	$90\frac{3}{8}$
Amortisatie Syndicaat ″ $3\frac{1}{2}$ ″	—	—	—
Handelmaatschappij ″ $4\frac{1}{2}$ ″	—	—	—
O. I. Leening ″ 4 ″	90	—	—
Aandeelen Holl. Spoorweg ″ $4\frac{1}{2}$	—	—	—
Dito Rijn-Spoorweg ″ $4\frac{1}{2}$ ″	—	—	—
FRANKRIJK, Certif. ″ 3 ″	—	—	—
Dito dito ″ $4\frac{1}{2}$ ″	—	—	—
RUSLAND, Obl. HOPE 1798 en 1816 ″ 5 ″	$99\frac{7}{8}$	100	$99\frac{7}{8}$
Dito dito 1828 en 1829 ″ 5 ″	$99\frac{3}{8}$	$99\frac{3}{4}$	$99\frac{5}{8}$
Cert. bij dito 1831 en 1833 ″ 5 ″	—	—	—
Dito 1840 ″ 4 ″	—	—	—
Dito bij STIEGLITZ & Co. ″ 4 ″	—	—	—
Dito dito Nieuwe ″ 4 ″	—	—	—
Inschrijving in Assign. ″ 6 ″	—	—	—
Certificaten van dito ″ 6 ″	—	—	—
POLEN, Aandeelen 1835 fl. 500 ″	$137\frac{1}{2}$	—	—
Dito Obligatiën ″ 4 ″	—	—	—
SPANJE, Obligatiën à 1 pCt.	$17\frac{1}{8}$	$17\frac{1}{16}$	$17\frac{1}{4}$
Dito Obligatiën ″ 3 ″	[illegible]	$36\frac{5}{8}$	—
Dito Binnenl. à 6 m. ″ 3 ″	$30\frac{1}{4}$	$30\frac{1}{4}$	$30\frac{1}{2}$
Bewijzen Coupons	$4\frac{1}{4}$	—	—
OOSTENRIJK, W. B. bij Goll. ″ 5 ″	—	—	—
Dito ″ 4 ″	—	—	—
Dito Metall. ″ 5 ″	$60\frac{3}{4}$	$60\frac{3}{4}$	$60\frac{3}{4}$
Dito Nieuwe ″ 5 ″	$72\frac{3}{8}$	$72\frac{3}{8}$	$72\frac{3}{8}$
Dito 1847 ″ $2\frac{1}{2}$ ″	$30\frac{13}{16}$	$30\frac{15}{16}$	$30\frac{7}{8}$
BELGIE ″ $2\frac{1}{2}$ ″	—	—	—
Dito bij ROTHSCHILD ″ $2\frac{1}{2}$ ″	$48\frac{1}{4}$	$48\frac{13}{16}$	$48\frac{13}{16}$
BRAZILIE, 1824 100 £ 5 ″	$98\frac{1}{4}$	—	—
PORTUGAL, te Londen ″ 3 ″	[illegible]	$37\frac{3}{4}$	$37\frac{11}{16}$
Dito dito ″ 4 ″	—	—	—
PERU ″ $4\frac{1}{2}$ ″	69	$69\frac{1}{4}$	$69\frac{1}{8}$
VENEZUELA ″ $2\frac{1}{4}$ ″	—	—	—
MEXICO ″ 3 ″	$20\frac{1}{8}$	$20\frac{1}{4}$	—
AMERIKA, Bankactiën ″	—	—	—

Te Leyden ter Boekdrukkerij van J. G. LA LAU.